

българскитѣ работи и заявява за народността си прѣзъ 1849 г. така: „Я Македонскій болгаринъ, славянинъ, Атонско-Зографскій монахъ, студентъ Кіевской Духовной Академіи“ (Пакъ тамъ стр. 27).

По-късно, прѣзъ 1852 г., въ книгата си *Прѣателското писмо отъ българина къ гръкъ*, Натанаилъ излиза открито като българинъ да се бори противъ гръцкия посегателства въ българските земи и особено въ неговия роденъ край, Скопско. Срв. по-горѣ № 113.

1839 г.

№ 123.

Македония.

Единъ отъ най- внимателнитѣ пътешественици прѣзъ Македония въ първата половина на XIX в. е билъ учениятъ естествоизпитател Гризебахъ, професоръ въ Гьотингенския университетъ. Той пътувалъ прѣзъ 1839 год. Покрай флотата, главенъ прѣдметъ на неговото пътуване, интересували сж го отчасти и народитѣ, що населяватъ полуострова, и тѣхнитѣ езици. Той е далъ кратко и прѣгледно разпрѣдѣление на народноститѣ по езикъ. Тукъ се привеждатъ редоветѣ, които засъгатъ езиковната граница между гърци, българи и сърби:

„На 24 юни, казва Гризебахъ, въ 6 часътъ сутринята тръгнахъ отъ Солунъ и съ четириконна пощенска кола ударихъ по пътя за Воденъ. Небето бѣше ясно и горещината доста ярка още въ тоя ранъ часъ. Прѣдъ Вардаръ-капия срѣщнахме множество групи селяни въ българска носия, които идѣха въ града да продаватъ своите произведения. Отъ Солунъ на западъ вече не се слуша гръцки езикъ, защото отъ тукъ та до албанскитѣ гранични планини живѣятъ българи. Споредъ даннитѣ, които събрахъ, границитѣ на главнитѣ езици, които се говорятъ въ Румелия сж приблизително слѣднитѣ. Гръцкиятъ езикъ заема току-речи сѫщите области, дѣто прѣзъ древнитѣ времена се е говорило елински, именно въ Морейския полуостровъ та до Епиръ и Македония, въ Архипелага и припадащите му азийски и европейски брѣгове. Въ наше врѣме сѣ гръцки се приказва въ южна Албания на югъ отъ Янина; отъ тамъ сѣверната граница на гръцкия езикъ върви по планинската верига между Теса-